

1. Indledning

På Veste Nebel Skole arbejder vi ud fra pædagogiske lærerplaner. Rammen for lærerplanerne er udstukket af Kolding Kommune. Gennem pædagogiske lærerplaner, beskriver, evaluere og dokumenter vi vores arbejde med børnene. Hvad er målet og hvordan vil vi nå det sammen med børnene?

Skolefritidsordningen, i daglig tale SFO, er det særlige felt, som ligger mellem skole og hjem. SFO er et sted børn opholder sig en stor del af deres fritid, imens deres forældre er på arbejdsmarkedet.

Kolding Kommune kendetegner sig ved at lægge stor vægt på at indholdet af SFO er et læringsfelt i forlængelse af skoledagen.

Vester Nebel Skole og dermed også SFO'en skal medvirke til barnets almene dannelse, fremme barnets personlige og alsidige udvikling og evne til at indgå i livslang læring. Det skal være et sted, der skal udvikle erkendelse, fantasi og lyst til at lære. Deltagelse i SFO skal for det enkelte barn have en værdi i sig selv. SFO er et sted, hvor barnet danner venskaber, oplever at være en del af et fællesskab, har det sjovt, laver spændende aktiviteter og har mulighed for fri leg.

2. Fritidspædagogikken

- Det der karakteriserer fritidspædagogikken er
- At børn mødes på tværs af alder
- At der arbejdes med barnet i fællesskab
- En børneperspektiveret pædagogisk praksis
- At der stræbes efter at give børn en meningsfuld fritid
- At der er rum og frihed til børns leg og udfoldelse
- Et ønske om at være en kompenserende foranstaltning for socialt udsatte børn
- At den udspiller sig på en særlig arena mellem skolens undervisning og hjemmet

Fritidspædagogikkens overordnede opgave er at bidrage til barnets

- Udvikling af nye visioner og interesse
- Udvikling af øget opmærksomhed for hinanden som personer
- Udvikling af selvbevidsthed som indebærer en øget erkendelse af sig selv og sin egen placering i tid og rum
- Forståelse af fællesskabets betydning og værdi

SFO'en har medansvar for det enkelte barns dannelse. I de pædagogiske relationer er det vigtigt at være opmærksom på pædagogens rolle og ansvar som opdrager, igangsætter og inspirator i barnets dannelse. En stor del af fritidspædagogikken er at arbejde med fællesskabet, grupper og forskellige gruppeoplevelser. At kunne indgå i en gruppe styrker børns sociale og kommunikative kompetencer, deres kønsidentitet og giver børn mulighed for at lære af andre børn.

3. Børnekultur

Når børn mødes i SFO lever børnekulturen og er derfor en vigtig del af fritidspædagogikken. Arbejdet med børnekultur i SFO'en handler bl.a. om at gribe og tage udgangspunkt i, hvad der rører sig i tiden m.h.t. børnenes interesser, at perspektivere den aktuelle børnekulturs muligheder for barnet og sammen med barnet forholde sig til denne. Ligeledes skal fritidspædagogikken indføre barnet i den danske kultur, hvilket afspejler sig i traditioner, årets gang m.m.

4. Legens særlige betydning

Legen som en spontan og frivillig aktivitet er en særlig vigtig del af fritidspædagogikken og de pædagogiske læreplaner. Leg har værdi i sig selv og er i SFO et mål i sig selv, men ikke alene målet for SFO.

Legen kan i princippet ansues ud fra to hovedprincipper, som begge skal indgå i SFO.

Det ene princip drejer sig om at give plads for børnenes egne spontane og uplanlagte lege. Børnene sætter selv rammerne, laver regler, udfylder og besætter roller, løser konflikter og udvikler legen. Børnene har i legen mulighed for at afsøge, udfordre og bearbejde vanskeligheder. Pædagogens rolle i forhold til legen er at understøtte, direkte eller indirekte, videreudvikle børnenes legeevner, herunder evnerne til at give sig hen i fantasiverdenen. Legen er vigtig i forhold til børnenes muligheder for selvbestemmelse og muligheden for at være aktive og medlevende i moderne verden.

Det andet princip drejer sig om leg, der sættes i gang ud fra en didaktisk tilgang til, hvilket mål der er med en bestemt leg. Pædagerne planlægger og igangsætter legen, mens børnene har medbestemmelse og medindflydelse inden for nogle på forhånd fastsatte rammer. Legen kan have et læringsmæssigt og socialiserende sigte – eller en blanding heraf. I forhold til børn med særlige behov giver denne form for leg en særlig pædagogisk mulighed for at imødekomme disse børns særlige behov. Det gælder også børn, der er specielt tilbageholdende og har vanskeligheder med at indgå i social sammenhænge.

5. Værdigrundlag.

Vester Nebel SFO's værdier:

Tryghed – Ansvarlighed – Åbenhed – Samarbejde – Engagement

“Et godt sted at være – er et godt sted at lære”

Værdierne er nødvendige byggesten for at vi kan leve op til vores ide om, at tryghed i hverdagen er en forudsætning for et sundt selvværd og lysten til at lære.

Værdier har betydning for børns og voksnes trivsel, udvikling og læring og er grundlaget for vores kultur.

I SFO'en lægges vægt på

- At mødet mellem voksen og barn styrker børnenes selvværd og selvtillid.
- At børnene møder forskellige og skabende kulturelle oplevelser
- At styrke børnene i at udtrykke sig verbalt og nonverbalt
- At der er respekt for hinandens forskelligheder
- At styrke fysisk og psykisk sundhed

I det følgende vil hver enkelt værdi blive defineret og beskrevet med indhold og handling.

Tryghed:

Tryghed er når man tør være den man er. Når man er tryk, føler man sig værdsat og udviser empati overfor andre. Man bliver også mere modtagelig overfor indtryk og vil kunne opnå en bedre læring. Tryghed giver i det hele taget bedre trivsel og bedre udvikling.

Derfor vil vi:

- Hjælpe hinanden
- Lytte til hinanden
- Give en tryk hverdag
- Vise omsorg og nærvær
- Være synlige voksne, som børnene kan få hjælp hos
- Skabe forudsigelighed/genkendelighed i hverdagen (ved faste dagsrytmer)
- Udfordre hinanden

Ansvarlighed:

Ansvarlighed er når vi behandler hinanden med respekt og hvor hver enkelte medarbejder og barn er ansvarlig for sig selv og for at bidrage positivt til fællesskabet.

Derfor vil vi:

- Lære børnene at bidrage til fællesskabet
- Give plads til hinandens forskelligheder
- Være gode rollemodeller
- Vise børnene at et valg har betydning for dem selv og for det sociale fællesskab
- Inddrage børnene i fælles normer og være loyale overfor fællesbeslutninger
- Bidrage til fællesskabet

Åbenhed:

Åbenhed er grundlag for tillid mellem børn, forældre og det pædagogiske personale. Derfor vægter vi en åben dialog mellem forældre og SFO'ens ansatte. Herved fastholder vi det fælles ansvar for børnenes udvikling og trivsel.

Derfor vil vi:

- Dokumentere og synliggøre vores arbejde
- Være åben og modtagelig for nye tiltag
- Være lydhør og imødekommende i et hvert samarbejde

Samarbejde:

Evnen til at samarbejde er en vigtig kompetence til at besidde og grundlægges allerede i barndomsårene. For at kunne samarbejde, er det vigtigt at have evnen til at lytte til andre og acceptere andres bidrag, - ligesom det er vigtigt selv at kunne bidrage til fællesskabet.

Derfor vil vi:

- Guide børnene i deres frie leg, der hvor samarbejdet bliver svært
- Lade børnene indgå i arbejds gange, hvor samarbejde er nødvendigt, for at tingene skal lykkes
- Lave aktiviteter, hvor børns forskellighed tilgodeses

Engagement:

Engagement er når vi møder hinanden i hverdagen, lytter, deltager, begejstrer, udfordrer og inviterer til udviklende samvær.

Derfor vil vi:

Give børnene ansvar og inddrage dem i hverdagens indhold

Tage udgangspunkt i børnenes ideer

Give børnene oplevelser, som er udviklende for deres fantasi og kreativitet.

Give frihed til at vælge det, man brænder for, den givende ramme.

6. Samarbejdet om det enkelte barn

Den særlige arena SFO udgør mellem skolens undervisningsdel og barnets hjem, forudsætter at der foregår samarbejde mellem disse partnere, da det er nødvendigt med en dialog mellem forældre, lærere og pædagoger om børnenes trivsel, udvikling, venskaber, behov etc. SFO skal således både indgå i et samarbejde med barnets forældre men også skolens undervisningsdel.

7. Primærpædagogen

Alle børn i SFO er tilknyttet en primærpædagog. Primærpædagogen følger børnene fra børnehaveklassen til de forlader SFO'en. På denne måde sikrer vi en helhed i barnets forløb i SFO. Primærpædagogen har et særligt ansvar for, at sikre barnets trivsel og udvikling. Samtidig har primærpædagogen kontakten til undervisningsdelen og familien. Primærpædagogen er ansvarlig for evaluering af det enkelte barns mål og færdigheder i forhold til lærerplanerne. Når der afholdes skole/hjem samtaler deltager primærpædagogen sammen med årgangsteamet for at give et helhedsbillede af barnet.

8. Samarbejde mellem undervisning og SFO

På Vester Nebel Skole har vi lavet en række pædagogiske tiltag, som skal være med til at sikre et godt samarbejde.

- Primærpædagogen og lærerne har tid til at samarbejde om børnene
- Vi afholder forældremøder i fællesskab
- Vi afholder skole/hjem samtaler i fællesskab
- Vi afholder pædagogiske rådsmøder fælles for hele skolens personale

Vi har fælles omlagte dage, hvor primærpædagogen deltager:

- Motionsdagen
- Juleklippedagen
- Idrætsdag
- Kulturugen

9. Krop og Sundhed

Arbejdet med børns sundhed er en central del af fritidspædagogikken. Vi tænker motoriske og fysiske aktiviteter ind som en naturlig del af det pædagogiske arbejde. I beskrivelsen af de enkelte læreplanstemaer fremgår det, at vi målrettet har fokus på fysiske aktiviteter for at styrke børnenes kompetencer. Vi har en eftermiddags-madordning, hvor vi serverer energigivende mad. Det er et mellemmåltid, som skal tanke energidepoterne op til den sidste del af dagen.

10. Børn med særlige behov

I arbejdet med læreplaner for Vester Nebel Skoles SFO skal der i forhold til børn med særlige behov være fokus på, hvordan det sikres, at også disse børns trivsel, udvikling og velbefindende styrkes, uanset om barnet har psykiske, fysiske eller sociale vanskeligheder. I forhold til læreplanstemaerne kan det i relation til det enkelte barn med et særligt behov, være nødvendigt at uarbejde en særskilt handlingsplan, ud fra hvilken det pædagogiske arbejde udføres og evalueres. Det kan være nødvendigt at inddrage særlige støttefunktioner i form af AKT- pædagog (adfærd, kontakt, trivsel), ligesom det kan være nødvendigt at inddrage PPR og de sociale myndigheder. Et særligt tæt samarbejde med skolens øvrige personalegrupper samt forældrene er et naturligt udgangspunkt, når det gælder arbejdet med børn med særlige behov. Dette gælder både generelt og i forhold til arbejde med læreplanstemaerne.

11. Stillerum

Vi tilbyder ikke lektiehjælp i SFO, men vi sørger gerne for, at børnene får et stillerum, hvor de kan lave lektier og de kan altid spørge en voksen om hjælp.

12. Arbejdet med læreplanstemaer

Vester Nebel SFO ligger i et landsby miljø i et naturskønt område. Vi tilstræber at bruge vores fantastiske udearealer i vores pædagogiske praksis. Dette kommer til udtryk, når vi arbejder med de forskellige læreplanstemaer. Derfor vil I forældre opleve, at der foregår mange aktiviteter under åben himmel.

Personlige kompetencer

Overordnede mål:

Barnet skal opleve at:

- Være værdifuld i sig selv og i fællesskaber
- Kunne værne om sin egen integritet
- Kunne håndtere følelser
- Kunne bruge fantasi og kreative evner

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Tage initiativ og foretage valg, herunder fastholde valget, fordybe sig individuelt og i samarbejde med større eller mindre grupper.
- Tage personligt ansvar både for sig selv og andre, opnå selvværd, ansvarlighed og nysgerrighed.

Praktiske pædagogiske tiltag

- Optræde for andre
- Læren om sociale spilleregler gennem leg
- Samvær med nærværende voksne
- Kompetente voksne at få med og modspil fra
- Male/tegne
- Værkstedsaktiviteter
- Fællesskab omkring højtider
- Multimedie
- Respekt for barnets frie valg
- Idrætsaktiviteter/boldspil
- Spille spil
- Give plads til den frie leg
- Å-aktiviteter

Sociale kompetencer

Overordnede mål

- Barnet skal indgå i samspil og sociale relationer der fremmer
- Udviklingen af respekt og ansvarlighed for fællesskaber
- Udvikling af empati (indfølelse)
- Evnen til at etablere og vedligeholde venskaber
- Accepten af forskellighed

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til:

- At lege sammen med børn med andre normer og værdier end deres egen.
- At medvirke i arbejdet med SFO'ens normer og regler
- At kunne forstå og følge en instruktion og udvise medmenneskelig opmærksomhed for andres behov og følelser.

Praktisk pædagogiske tiltag

- Få børnene til at føle sig som en del af fællesskabet igennem fællesoplevelser
- Guide dem til fællesskab gennem dialog
- Vise dem konkrete handlemåder
- Fortælle dem hvad der forventes af dem
- Synliggøre barnets eget ansvar ved konflikthåndtering
- Samtaler enkeltvis og i grupper

- Gøre børnene opmærksomme på kropsprogets betydning
- Tydeliggøre konsekvens af handlinger
- Rum til leg og aktiviteter på tværs af alder og køn
- Mobbepolitik
- Voksne som tydelige rollemodeller
- Rollespil/rollelege
- Hjælp til at etablere venskaber og legeaftaler
- Hjælp til forståelse af forskelligheder
- Rum og plads til den frie leg
- Ture ud af huset
- Samling

Sprog

Overordnede mål:

Gennem hverdagens aktiviteter vil vi udvikle barnets sprog og fremme:

- Evnen til at skabe kontakt og kommunikere
- Evnen til at forstå og anvende kropssprog
- Muligheder for sproglig kreativitet
- Udviklingen af sprog og ordforråd
- Barnets læse -og skriveudvikling

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Lytte, fabulere, fortælle og genfortælle
- Indgå i samtaler og dialog
- Indgå aktivt i demokratiske processer

Praktisk pædagogiske tiltag

- Daglig snak
- Humor
- Musik og sang
- Drama/teater
- Fælleslege
- Hjælpe med at skrive tekst og beskeder
- Aktivitetsopslag
- Lære børnene god omgangstone
- Trygge rammer og relationer for stille børn
- Opfordre til dialog i konflikter
- Historier/højtlæsning
- Medier/film
- Rollelege
- Samling

Krop og bevægelse

Overordnede mål:

Gennem daglige fysiske aktiviteter vil vi fremme:

- Udforskning af den fysiske, sociale og kulturelle verden gennem sanser

- Motoriske færdigheder, både grov og finmotorik
- Barnets glæde ved bevægelse

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Beherske og bruge kroppen varieret og vise udholdenhed
- Udnytte hele skolen og dens legeområder og kende lokalområdet muligheder og begrænsninger, herunder at kunne begå sig i trafikken.

Praktiske pædagogiske tiltag

- Fin og grovmotoriske værkstedsaktiviteter
- Spille spil
- Fælleslege
- Holdspil
- Cykle/mooncar og andre køretøjer
- Lege i skolegården
- Konkurrencespil
- Dans
- Gamle idrætslege
- Leg i gymnastiksalen
- Leg på tarzanbanen og skrænterne
- Bue og pil
- Snitte/træværksted
- Aktiviteter på og i vand
- Være i skoven
- Drama og teater
- Tovbane
- Ture ud af huset

Natur- og naturfaglige fænomener

I vores ude og nærmiljø, vil vi fremme barnets lyst til at:

- Bruge alle sanser i naturen
- Færdes og lege i naturen
- Udforske og opleve naturen

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Tage hensyn og vise respekt for naturen og nærmiljøet
- Lægge mærke til naturfaglige fænomener i hverdagen
- Beskrive naturfaglige iagttagelser, bl.a. med brug af kategorierne størrelse, form, antal og vægt.
- Bruge naturen på alle årstider

Praktiske pædagogiske tiltag

- Fri leg
- Fiske
- Bål/lave mad på bål
- Snitte i træ
- Bue og pil
- Hulebyggeri
- Cykle og køre på mooncar

- Årstidernes muligheder (kælke, bygge snemænd, soppe i åen m.m.)
- Samle frøer/insekter
- Gå på line over åen
- Klatre i træer
- Diverse lege på skråningen
- Diverse boldspil/leg
- Oplevelsesture
- Kreative værksteder med naturens materialer
- Eksperimentere med de fire elementer (vand – ild – jord og luft)

Kulturelle udtryksformer og værdier

Overordnede mål

Gennem mangeartede kulturelle og æstetiske oplevelser og inspiration i hverdagen, vil vi fremme:

- Lysten til at eksperimentere med – øve sig i – og afprøve sig selv i forhold til forskellige kulturelle udtryksformer og oplevelser.
- Lysten til at udforske forskellige redskaber og materialer som æstetiske virkemidler
- Barnets kreativitet

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Opleve forskelligartede kulturindtryk og udtrykke sig på forskellige måder.
- Benytte forskellige materialer, redskaber og teknikker.
- Tænke og handle kreativt

Praktiske pædagogiske tiltag

- Skuespil/Drama
- Rollespil
- Viser film/laver film
- Playstation/WII
- Læse bøger
- Spille spil
- Diverse kreative værksteder med forskellige materialer
- Traditioner (jul, fastelavn, påske, skolefest og sommerfest)

Design

Overordnede mål:

Gennem hverdags aktiviteter vil vi udvikle barnets evne til idegenerering og kreative tænkemåder og fremme:

- Barnets evne til at udvikle egne ideer
- Barnets evne til at udtænke og planlægge
- Barnets evne til bevidste beslutningsprocesser, at kunne vælge til og fra

Barnet skal tilegne sig viden og færdigheder, der gør det i stand til at:

- Arbejde med æstetisk innovation
- Arbejde med materiel og teknologisk innovation

- Arbejde med social innovation

Overordnede mål:

- Udfordre børnenes æstetisk innovation
- Udtænke eller/og planlægge

Praktiske pædagogiske tiltag:

- Hjælpe barnet i gang
- Lade børnene eksperimentere og selv vælge
- Sørge for at der er materialer
- Ro og tid til at fordybe sig med forskellige materialer
- Oprette kreative værksteder
- Sørge for at der er mulighed for at søge ideer (bøger, blade og andre opslagsværk)
- Tage på udstillinger
- Surfe på nettet
- Lave udstillinger af egne produkter
- Finde fælles temaer for et emne
- Have fokus på udvalg af alternative og bæredygtige materialer
- Være idegenererende og nytænkende samt finde nye løsninger.

For os i Vester Nebel SFO handler design om at lade den kreative proces gå forrest for udvikling og glæde. Helt konkret tænker vi design ind i vores daglige aktiviteter ved at være bevidste om udviklingen og læring i det forløb, vi udtænker og planlægger. Uanset om det er en robot, en sommerfugl eller et hårbånd, vi fremstiller.

13. Dokumentation

- Iagttagelser (pædagog, lærer, forældre)
- Forestillinger/udstillinger
- Billeder på storskærm
- Andet

15. Arbejde med mål og evaluering

For at kvalificere arbejdet med de pædagogiske læreplaner i SFO indarbejdes evaluering som en integreret del af tænkningen, når målene for den pædagogiske indsats fastsættes. Målet er at sikre kvaliteten af det pædagogiske arbejde.

Kvalitetsstjernen kan anvendes som evalueringsform, men andre evalueringsformer kan også anvendes.